

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Latvijas Universitātes
Starpnozaru izglītības
inovāciju centrs

“Vērtēšana, lai mācītos. Emociju un motivācijas loma mācību procesā ”

LU Starpnozaru izglītības inovāciju centrs

Sākumskolas skolotāju metodiski praktiskā konference

Mācām skolēnus domāt dziļāk

“STEM SKOLĀ. UZDRĪKSTOS, DOMĀJU, RADU!”.

Gulbene

Solvita Lazdiņa, LU SIIC

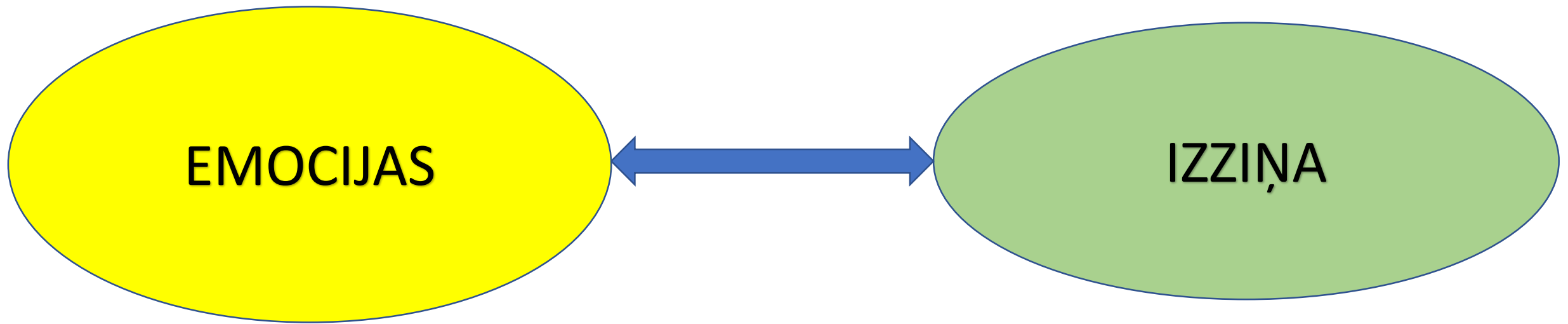

Ko mēs tagad zinām par mācīšanos?

- Spējas nav fiksētas
- Skolēnam jābūt aktīvam/iesaistītam
- Atkārošana kā zināšanu māte – laika intervāli, dažādas situācijas

Emocijas

- Atbalsta izziņas darbību - uzmanība, atmiņa
- Palīdz pielāgoties situācijai
- Rada pieredzi – kāda ir skola

Nav iespējams domāt dziļi un atcerēties, ja informācija, pieredze neizraisa nekādas pozitīvas emocijas (Immordino-Yang et.al., 2014.)

Emocijas, kas rodas mācoties skolā

(Perkum et al., 2014)

- Ar tematu saistītas
- Sociālas emocijas
- Sasniegumu emocijas
- Epistēmiskas emocijas

Interese – emocija+ izziņa (Lonka, 2018)

Skolēnu emocionālās reakcijas uz vērtēšanu

(Stiggins, 2005)

- **Optimistiskas**

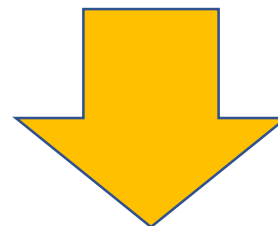
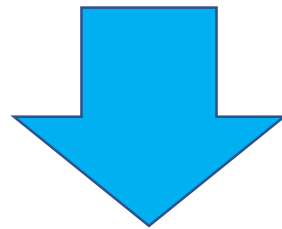
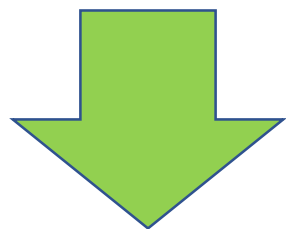
- Turpinu mēģināt
- Zinu, ko darīt tālāk
- Vēlos sasniegt nākamo pakāpienu

- **Pesimistiskas**

- Pārtraucu mēģināt

Optimistisko virzību ietekmē

- Skaidrs, skolēniem draudzīgs redzējums par to, kas ir jāsasniedz
- Skolēni zina, kas ir labi padarīts darbs (kur man ir jānonāk)
- Skolotāji sniedz aprakstošas atsauksmes par darbu ceļā uz mērķi

- Vērtēt sevi, izvirzīt mērķus
- Saprast, kur esmu tagad, kas man jādara tālāk
- Kā es jūtos šobrīd, ko man darīt

Motivācija

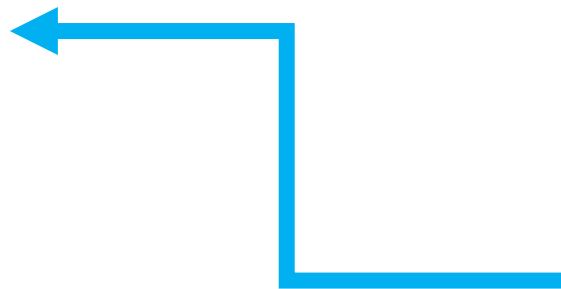
Motivācijas veidi

Iekšējā

- Interesē uzdevums
- Nevajag pātagu vai burkānu
- Personiski nozīmīgs saturs

Ārējā

- Eksāmeni
- Vēlme izbaudīt sasniegumu emocijas
- Epistēmiskas emocijas pildot uzdevumu

Kā veidojas iekšējā motivācija? (Lonka, 2018; NRC, 2018)

- Personiski nozīmīgs saturs
- Ziņkārība
- Pārliecība par kompetenci
 - «Es varu ar to tikt galā»
- Pārliecība par spēju ietekmēt mācīšanos
 - «Es pats regulēju mācīšanos»
- Droša vide

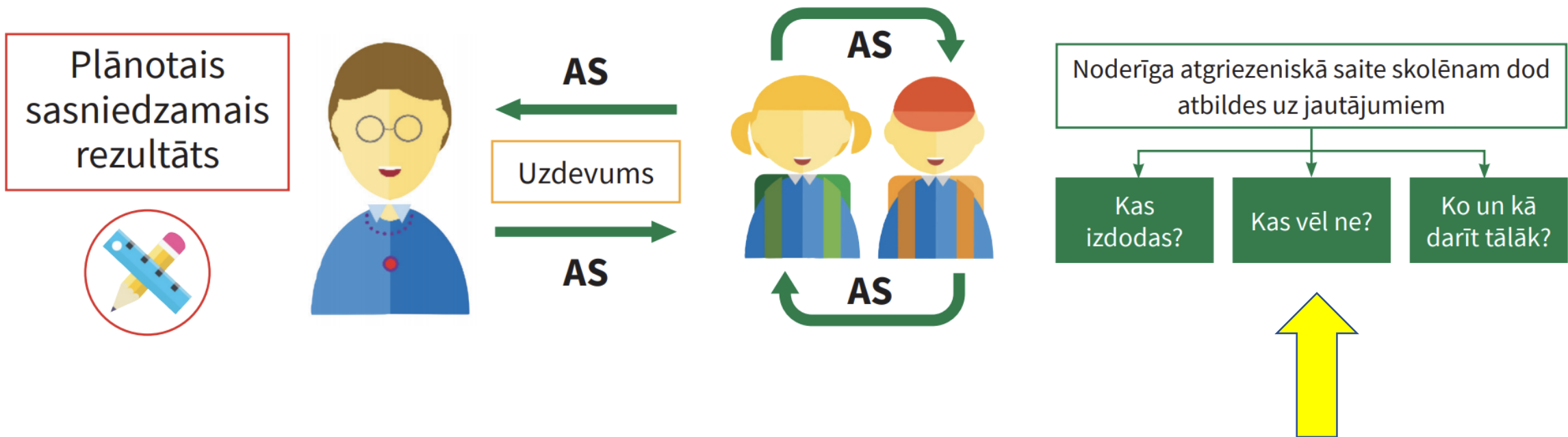
Kā veidojas iekšējā motivācija?

- Personiski nozīmīgs saturs
- Ziņkārība
- Pārliecība par kompetenci
 - «Es varu ar to tikt galā»
- Pārliecība par spēju ietekmēt mācīšanos
 - «Es pats regulēju mācīšanos»
- Droša vide

Ko darīt ikdienā?

- Sniegt AS, kas atbalsta, novērtē, ir personiska
- Izvirzīt sasniedzamus mērķus
- Grūti sasniedzamus mērķus sadalīt apakšmērķos
- Krāt pozitīvo pieredzi
- Vai apbalvot?

Atgriezeniskā saite

Kas NAV atgriezeniskā saite

- Pacel īkšķi stundas beigās
- Ieliec sev (kaimiņam) vērtējumu!
- Garš sacerējums iepretim sacerējumam
- Ieraksts e – žurnālā

Par ko ir atgriezeniskā saite?

Par uzdevumu

Cik labi / cik pareizi izpildīts
uzdevums

Par procesu

Kas jādara, lai saprastu, ka
rezultāts būtu labāks

Par pašvadību

Kā skolēns pats var sev palīdzēt —
virzīt, regulēt — savu darbību

Par personu

Tiek vērtēts skolēns, nevis viņa
izpratne, prasmes

1.darba lapa. Atgriezeniskās saites sniegšana skolēniem.

1. AS par uzdevumu

Atgriezeniskā saite par veikto uzdevumu palīdz saprast virzību uz mācību procesā noteikto sasniedzamo rezultātu:

- kā izdevies ņemt vērā uzdevuma nosacījumus, darba izpildes kritērijus;
- kas skolēnam izdevies, ko viņš jau zina un prot;
- kas jādara turpmāk, kurus no veiksmīgajiem darba paņēmieniem izmantot;
- kādi turpmākie izaicinājumi jāņem vērā, pildot nākamos uzdevumus.

“Redzu, ka esi sapratis, kas ir perimetrs un kā to aprēķināt, turpini trenēties precīzi izmērīt figūras malas nākamajā uzdevumā!”

“Izpildītais darbs liecina, ka tu proti veidot tabulas, lai attēlotu klasesbiedru sniegto informāciju aptaujā. Vai vari pastāstīt Jēkabam, kā tu to darīji? (Stāstot tu nostiprināsi savas prasmes.)”

Sniedzot AS, atbalstiet vai radiet interesi turpināt, ja iespējams - ievērojiet zinātkāri, raksturojiet priekšstatu par kompetenci!

Skolēns veicis aptauju par mīļāko ēdienu klasē, izveidojis diagrammu, taču nevar par to pastāstīt.

Esam uzmanīgi!

- Nedrīkst izlikties un melot!
-, BET.....
- «Redzi kā tu saņemies un izpildi!»

FV /AS un ierastā uzvedība (Stiggins, 2005)

- Skolēni, kas vēlas sacensties (Kāda jēga mācīties, ja nebūšu pirmais?)
- Skolēni, kas vēlas izvairīties (Kāpēc man tagad pēkšņi būtu jā mācās? Bija tik labi saraut pēdējās dienās! (Viņi nezina, ka izvairīšanās stratēģiju izkopoši, lai nebūtu jā piedzīvo vilšanās – jo mazāk darba, jo vieglāk sadzīvot ar neizdošanos u.c.))
- Vecāki, kas pieraduši pie šķirošanas (Es skaidri zinu, kur ir mans bērns – tāpat kā es neko nezina matemātikā/valodās; es varu atslābt, ir pietiekami labi utt.)
- Skolotāji, kas ar vērtējumu disciplinēja (Kā es viņam teikšu ko labu, ja viņš vispār neko nedara?) un sodīja (Viņš neko nav nopelnījis!)

Turpinām mācīties sniegt AS

- Kāpēc man to vajag?
- Treniņš – prasmju apguve prasa laiku
- Jāveido valodas modeļi
 - Piemēru banka
 - Treniņi kolēģu vidē
- Sarunas par izdošanos un grūtībām

Kāpēc es izveidoju šādu nodarbību?

- Stāsti + bildes
- Shēmas
- Praktiski piemēri
- Skala

Mēs veidojam mācīšanās pieredzi !

Latvijas Universitātes
Starpnozaru izglītības
inovāciju centrs

Solvita.Lazdina@lu.lv